

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 19. november 2015

Sagsnummer: 2015-7673

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat til Europaudvalget om Kommissionens forslag til reviderede EU miljømærkekriterier for produktgruppen møbler i den europæiske miljømærkeordning, Blomsten (komité-sag).

Der er afstemning i komiteen den 27. november 2015.

Nærværende forslag om reviderede EU miljømærkekriterier for møbler vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt.

Regeringen agter derfor at stemme for Kommissionens forslag.

Med venlig hilsen

Henrik Hedeman Olsen

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til reviderede EU miljømærkekriterier for produktgruppen *møbler* i den europæiske miljømærkeordning, Blomsten.

1. Resume (Komitésag)

Kommissionen har fremsat forslag til reviderede EU miljømærke kriterier for møbler, der har hjemmel i artikel 7 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket. Overordnet stiller forslaget krav til de væsentligste miljøpåvirkninger i hele møblets livscyklus, dvs. i forhold til råvarer, produktion, brugsfase og efter brug. Udover miljøkrav stilles der også kvalitetskrav.

Der er afstemning i komiteen den 27. november 2015.

Nærværende forslag om reviderede EU miljømærkekriterier for møbler vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt.

Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner, staten eller erhvervslivet.

Regeringen er positiv overfor forslaget, herunder at produktområdet er udvidet fra kun at omfatte træmøbler til at omhandle en større gruppe af typiske møbler og møbelmaterialer.

Regeringen agter derfor at stemme for Kommissionens forslag.

2. Baggrund

Den 30. oktober 2015 sendte Kommissionen nærværende forslag om reviderede EU miljømærkekriterier for møbler, der har hjemmel i artikel 7 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket. Beslutningsforslaget skal til afstemning den 27. november 2015 i Kommissionens forskriftudvalg for EU's miljømærke, Blomsten.

Forskriftudvalget træffer afgørelse i sager om miljømærkekriterier efter forskriftprocedure med kontrol (art. 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006), jf. art. 16, stk. 2 i miljømærkeforordningen. Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for et forslag, udsteder Kommissionen beslutningen, når Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget indenfor tre måneder. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod et forslag, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal eller udtaler Rådet sig

ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen, når Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget inden for fire måneder fra Kommissionens forelæggelse.

3. Formål og indhold

Forslaget til miljømærkning af møbler omfatter: Fritstående eller indbyggede møbelenheder til indendørs og udendørs brug, herunder både møbler til private forbrugere og erhverv/offentlige indkøb.

Produktgruppen er udvidet væsentligt i forhold til de eksisterende miljømærkekriterier, der kun omhandlede *træmøbler*, idet nærværende forslag udvider anvendelsen af materialer til træ, metal, plastik, tekstil og fyldmateriale.

Kriterierne omfatter ikke madrasser (idet der findes EU miljømærkekriterier for madrasser), legepladsudstyr og genbrugsmøbler.

Kommissionen foreslår, at kriterierne er gyldige i seks år efter vedtagelsen.

Overordnet stiller forslaget krav til de væsentligste miljøpåvirkninger i hele møblets livscyklus, dvs. råvarer, produktionsprocesser, brugsfasen og efterbrugsfasen. Udover miljøkrav stilles der også kvalitetskrav. Kriterierne er beskrevet i det følgende.

Miljøfarlige stoffer

Kriterierne begrænser eller udelukker miljø- og sundhedsskadelige stoffer.

Basiskrav. Alle kemiske stoffer (herunder biocid aktivstoffer, flammehæmmere, VOC'er mm.), der lever op til definitionen som *særligt problematiske stoffer* (SVHC'er) og samtidigt er *optaget* på EU's REACH kandidatliste må ikke anvendes i komponenter eller materialer, der indgår i et miljømærket møbel i koncentration over 0,10 %.

Anvendelsen af kemiske stoffer og blandinger, der er miljøfareklassificeret eller lever op til definitionen som *særligt problematiske stoffer* (SVHC'er) er som udgangspunkt udelukket i et EU miljømærket møbel, men kan undtages fra miljømærkekravet, såfremt det ikke teknisk er muligt at substituere stoffet.

Eksempler på sådanne kemiske stoffer, der er undtaget er fx nikkel, kromIII, og zink, i forbindelse med produktionen af metalkomponenter til hhv. produktionen af rustfrit stål, forkromning og zinkgalvanisering. KromIII og zink må ligeledes anvendes i elektrolettering.

Møblers komponentdele eller komponentmaterialer, der ikke kommer i direkte hudkontakt ved brug af møblet og vejer under 25 gram (fx mindre skruer og beslag) skal alene leve op til basiskravet (se ovenfor).

Udvalgte stoffer i øvrigt:

Ftalater reguleres primært via udelukkelse af ftalater, som er at finde på REACH kandidatlisten.

Per- og polyfluorerede stoffer til imprægnering af tekstil- og læderbetræk må ikke anvendes. Ikke-fluorerede imprægneringsmidler skal være let

nedbrydelige og have en lav potentiel bioakkumulerbarhed (log Kow < 3).

Biocider må ikke anvendes til at give overflader en desinficerende overflade. Øvrig anvendelse af biocid aktivstoffer er tilladt i maling/lak (til konserveringsformål) eller behandling af træ og tekstilbetæk i udendørsmøbler med et biocidholdigt produkt, hvis biocid aktivstoffet (i maling/lak) eller det biocidholdige produkt er godkendt til formålet i henhold til EU's biocidforordning (528/2012), og ikke kan klassificeres som kræftfremkaldende, havende mutageneffekt eller er reprotoksisk (CMR stoffer).

Flammehæmmere må ikke anvendes, medmindre der er nationale love eller offentlige indkøbsregler, der stiller krav herom. Anvendte flammehæmmere må ikke være klassificerede som CMR stoffer.

VOC indholdet må ikke overstige 5 % i maling og lak til overfladebehandling. Der er dog mulighed for at anvende en større mængde VOC, hvis ansøger kan dokumentere en højere holdbarhed af overfladebehandlingen og dermed en bedre kvalitet. Holdbarhed testes med europæiske EN normer (krav i fx offentlige indkøb).

Udvalgte materialer og krav dertil (herunder proceskrav)

Skovdrift. Alt træ, træbaserede materialer, kork, bambus og rattan skal være omfattet af et skovcertificeringssystemets kontrolforanstaltninger (PEFC, FSC eller lignende), der sikrer lovlig skovdrift.

Alt nyt (virgint) træ, træbaserede materialer, kork, bambus og rattan skal være omfattet af et gyldigt certificeringssystem (PEFC, FSC eller lignende), og med et indhold på minimum 70 % fra certificeret bæredygtig skovdrift (evt. opblandet med genbrugstræ, fx i træbaserede plader, såfremt certificeringssystemet tillader dette).

Genbrugstræ skal leve op til den europæiske træplade industris EPF standard for indhold af tungmetaller (bl.a. As, Cd, Cr, Cu, Pb og Hg, samt pentachlorophenol og kreosot (benzo(a)pyrene).

Formaldehyd emission fra træbaserede plader må maksimalt være op til 65 % for MDF plader og 50 % for øvrige plader (fx krydsfiner, spånplader m.fl.) i henhold til den europæiske formaldehyd emissionsklasse E1.

Plast må ikke indeholde REACH kandidatlistestoffer, og kemiske stoffer, der kan miljøfareklassificeres. Det er ikke tilladt at anvende additiver i plast, der indeholder Cd, CrVI, Pb, Hg og Sn. Blødgjort PVC må ikke indeholde ftalater, der er opført på REACH kandidatlisten.

PVC produktion skal overholde specifikke krav til vinylklorid monomer emission og indhold og i den færdige plast (som anført i EU's BREF dokument for bedste tilgængelige teknik).

Udgør plastandelen af møblet mere end 20 %, skal andelen af genanvendt plast være minimum 30 % af det totale plastindhold.

Latex og polyuretanfyld (PUR) skal overholde krav til latex og PUR i de nyligt vedtagne EU miljømærkekriterier til madrasser (2014/391/EU).

Tekstiler skal overholde de væsentligste EU miljømærkekrav der gælder for tekstiler (2014/350/EU) mht. vådprocesser, farvning og færdiggørelse. Økologisk bomuld skal udgøre minimum 10 % af den anvendte bomuld på årsplan, alternativt kan anvendes minimum 20 % IPM bomuld på årsplan (IPM = bomuld med reduceret pesticidanvendelse). Hvis minimum 70 % af bomulden består af genanvendt bomuld undtages bomuld fra disse krav.

Læder til betræk skal overholde krav til vådprocesser, farvning, garvning, færdiggørelse og test for indhold af bl.a. alkylphenoler og PAH'er.

Kvalitet og holdbarhed. Krav til det færdige produkt

Der er krav om test af holdbarhed og stabilitet, jf. specificerede EN standarder.

Produktet skal være designet til at kunne adskilles, med henblik på reparation, genbrug og genanvendelse. Reservedele skal være tilgængelige i en 5 årig periode.

Derudover er der krav om en udvidet produktgaranti gældende i 5 år.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Miljømærkeordningen er frivillig. Beslutninger om miljømærkekriterier i medfør af EU's miljømærkeforordning er direkte gældende i EU medlemslandene.

7. Konsekvenser

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser. Jf. afsnit 6, er Kommissionens beslutninger om miljømærkekriterier direkte gældende i EU medlemslandene, og indebærer ingen ændringer i danske love og/eller bekendtgørelser.

Statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen redegør ikke for de økonomiske konsekvenser i ændringsforslaget til Kommissionsbeslutningen, men forslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Beskyttelsesniveauet

Nærværende forslag vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt, idet der er tale om reviderede kriterier for møbler baseret på nyeste viden, som dels skærper de nugældende kriterier og dels udvider produktgruppen væsentligt.

8. Høring

Forslaget har været i høring i EU miljøspecialudvalget, og der er ikke indkommet substantielle svar. Forslaget er desuden sendt til orientering til medlemmerne af Danmarks Miljømærkenævn, d. 30. oktober 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været til forhandling i EU miljømærkets tekniske arbejdsgruppe med bistand fra EU Kommissionens Joint Research Centre, og involvering af europæiske miljø-, industri- og brancheorganisationer. Forslaget forventes vedtaget af medlemslandene.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser forslaget velkomment, herunder at produktområdet er udvidet fra kun at omfatte træmøbler til at omhandle en større gruppe af typiske møbler og møbelmaterialer. Danmark har i forhandlingerne forsøgt at overføre kriterierne fra det nordiske Svanemærke til EU miljømærket, Blomsten. Det er lykkedes delvist, men ikke alle steder.

Eksempler herpå er PVC plast og bromerede flammehæmmere, som ikke må indgå i svanemærkede møbler. I EU miljømærket stilles der udelukkende krav til produktionen af PVC og til indholdsstofferne, og brugen af bromerede flammehæmmere er begrænset i forhold til deres miljømæssige karakteristika eller optag på fx REACH kandidatlisten.

Miljøkrav til emballagen er et område, hvor Kommissionen fremfører at miljøbelastningen fylder meget lidt i et møbels samlede miljøbelastning, og derfor stilles der ikke krav hertil. Danmark har i denne diskussion søgt at få indført krav om øget brug af genbrugsmaterialer i emballage til et møbel. Det er korrekt, at emballagen fylder lidt i det samlede miljøregnskab, men i forhold til køberen af et møbel, kan det være et vigtigt signal at sende. Det har ikke været muligt at samle interesse herfor blandt medlemslandene.

I forhandlingerne har det også været vigtigt for Danmark at få indført krav om, at anvendt træ i et miljømærket møbel skal lægge sig op ad de toneangivende skovstandarder FSC og PEFC for bæredygtig skovdrift, og ligeledes i så høj grad som muligt leve op til den danske indkøbsvejledning for bæredygtigt træ, som bl.a. anvendes i offentlige indkøb.

Regeringen agter derfor at stemme for Kommissionens forslag.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.